gemeente Midden-Groningen

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Midden-Groningen

Nr. 432643

16 september 2026

Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026

Besluit van het college van burgemeester en wethouders tot vaststelling van de Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026 (Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen;
gelet op artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet, artikel 4:81, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht, de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving, artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en de artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3, van de Systeemcode elektriciteit 2026;
besluit vast te stellen de volgende beleidsregels: Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026.

Artikel 1. Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- bestuursverklaring: door of namens een projectontwikkelaar en/of het college afgegeven verklaring als bedoeld in artikel 7.21, derde en vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- BOPA: buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet, zijnde een activiteit, inhoudende:
  a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het verboden is deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
  b. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan;
- civielrechtelijke overeenkomst: koopovereenkomst, anterieure overeenkomst, erfpachtovereenkomst of ieder andere overeenkomst als bedoeld in tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026 waaruit blijkt dat het project binnen een bepaalde tijd start;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen, optredend als het dagelijks bestuur van de gemeente, bedoeld in artikel 160 van de Gemeentewet;
- congestiegebied: gebied binnen de gemeente waarvoor de netbeheerder heeft vastgesteld dat de transportcapaciteit op het elektriciteitsnet ontoereikend is als bedoeld in artikel 7.18 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- gemeente: de gemeente Midden-Groningen;
- netbeheerder: distributiesysteembeheerder als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet die het distributiesysteem voor elektriciteit beheert in het congestiegebied;
- project: realisatie van een basisbehoefte, zijnde de functie woonbehoefte (algemeen en collectief) of onderwijshuisvesting als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- projectlocatie: locatie waar het project zal worden ontwikkeld;
- projectontwikkelaar: een rechtspersoon, stichting, vereniging of natuurlijke persoon die een project realiseert of initieert;
- prioriteringsverzoek: verzoek om prioriteit bij de toewijzing van transportcapaciteit als bedoeld in artikel 7.21 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- projectdossier: geheel van documenten ter onderbouwing van een prioriteringsverzoek en transportverzoek;
- transportcapaciteit: capaciteit voor het transport van elektriciteit op het distributienet;
- transportverzoek: verzoek tot het verzorgen van transport van elektriciteit als bedoeld in artikel 3.46, eerste lid, van de Energiewet;
- volgordelijst: de door het college vastgestelde rangordelijst van woningbouwprojecten conform tabel 3 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026, waarvoor het college prioriteringsverzoeken indient bij de netbeheerder.

gemeente Midden-Groningen

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze beleidsregels zijn van toepassing op de plaatsing van projecten op de volgordelijst. Het gaat daarbij zowel om projecten van projectontwikkelaars als om projecten die de gemeente zelf realiseert of initieert.
2. Per afzonderlijk congestiegebied wordt een afzonderlijke volgordelijst vastgesteld.
3. Als een project de gemeentegrens overschrijdt treedt de gemeente in overleg met de betreffende buurgemeente over wie het project opneemt op haar volgordelijst, waarbij de hoofdregel geldt dat de gemeente waarbinnen het project hoofdzakelijk is gelegen het project opneemt op haar volgordelijst.

Artikel 3. Doel

Deze beleidsregels hebben tot doel:

a. het uitwerken van de gemeentelijke bevoegdheid tot eerder aanvragen van transportcapaciteit en prioritering zoals aan de gemeente toegewezen in de Systeemcode Elektriciteit 2026;
b. het bijdragen aan de realisatie van woonbehoefte en onderwijshuisvesting in congestiegebieden, in uitvoering van de gemeentelijke zorgplicht voor het doen realiseren van woongelegenheid, die de grondslag vormt voor de opname van woonbehoefte en onderwijshuisvesting in categorie 3 van het prioriteringskader van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
c. het waarborgen van een transparante, gelijke, objectieve en niet-discriminatoire verdeling van posities op de volgordelijst; en
d. het bieden van rechtszekerheid over de wijze waarop de gemeente haar bevoegdheid als aanvrager van prioritering van transportcapaciteit uitoefent.

Artikel 4. Gelijke behandeling projecten

1. Een project waarbij de gemeente zelf opdrachtgever is, wordt op basis van dezelfde regels beoordeeld als projecten van projectontwikkelaars.
2. Een gemeentelijk project geniet geen voorrangspositie, tenzij een hogere positie op grond van de prioriteringsregels dit rechtvaardigt.
3. De gemeente motiveert op transparante wijze de positie van gemeentelijke projecten op de volgordelijst.

Artikel 5. Procedure verzoek opname volgordelijst

1. De periode voor het indienen van een verzoek tot plaatsing van een project op de volgordelijst eindigde op 9 september 12.00 uur. Op basis hiervan is een volgordelijst opgesteld.
2. Een projectontwikkelaar die van mening is dat zijn project niet of te laag op de lijst staat kan een verzoek tot aanpassing indienen op grond van de in artikel 13 opgenomen geschillenregeling. Opname van een project op de definitieve volgordelijst vindt uitsluitend plaats nadat het college heeft besloten het project op de volgordelijst te plaatsen en zo nodig de daarbij behorende bestuursverklaring heeft afgegeven.
3. Na de in het eerste lid bedoelde datum kunnen nieuwe verzoeken tot plaatsing van een project op de volgordelijst ingediend worden. Het college beoordeelt elke drie maanden of het project op een nieuwe volgordelijst opgenomen kan worden, voor het eerst op de peildatum 1 februari 2027.
4. Opname op de volgordelijst brengt uitsluitend een inspanningsverplichting voor het college met zich mee om het project overeenkomstig deze beleidsregel voor te dragen aan de netbeheerder. Er wordt geen garantie gegeven dat prioritering wordt verleend of transportcapaciteit beschikbaar wordt.

Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar

1. De artikelen 6 tot en met 8 beschrijven de situatie bedoeld in artikel 5, lid 3.
2. De projectontwikkelaar zorgt voor een volledig projectdossier van een project bij een verzoek tot opname op de volgordelijst waarbij hij voor het indienen van het verzoek gebruik maakt van het daartoe beschikbaar gestelde formulier.
3. Het college stuurt binnen 2 werkdagen een ontvangstbevestiging van het verzoek waarbij tevens wordt gewezen op de in artikel 13 genoemde geschillenregeling.

4. Een verzoek dat onvolledig is, wordt niet in behandeling genomen. Het college stelt de projectontwikkelaar hiervan schriftelijk in kennis en informeert de projectontwikkelaar over de mogelijkheid om het dossier nog aan te vullen, tenzij dit vanwege de termijn niet meer mogelijk is.
5. Toewijzing op de volgordelijst is gebonden aan het project en de projectlocatie. Een verkregen toewijzing wordt niet overgeheveld naar een ander project of andere projectlocatie.

Artikel 7. Opname op de volgordelijst van eigen projecten

1. Het college zorgt voor een volledig projectdossier van een project dat de gemeente initieert of realiseert voor opname op de volgordelijst.
2. Toewijzing op de volgordelijst is gebonden aan het project en de projectlocatie. Een verkregen toewijzing wordt niet overgeheveld naar een ander project of andere projectlocatie.

Artikel 8. Bestuursverklaring

De bestuursverklaring maakt onderdeel uit van het projectdossier en bevat:

a. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk is voor de taken in de omschrijving van woonbehoefte (algemeen en collectief) dan wel onderwijshuisvesting, bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
b. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk is om te starten met de activiteiten of de taken, bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en niet kan starten zonder de gevraagde transportcapaciteit;
c. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de activiteit op korte termijn, na toekenning van de gevraagde transportcapaciteit en, voor zover van toepassing, na de realisatie van de aansluiting, zal starten;
d. een verklaring dat de bewijsstukken, bedoeld in tabel 4 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026 compleet zijn;
e. een verklaring dat de bestuursverklaring naar waarheid is ingevuld;
f. instemming met het feit dat de met prioriteit toegekende transportcapaciteit wordt doorgehaald als de verklaring niet naar waarheid is ingevuld of als er sprake is van vervalsing van de bewijsstukken genoemd in tabel 4, van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026;
g. als sprake is van kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze activiteiten nodig zijn om de woonbehoefte te realiseren; en
h. als sprake is van collectieve voorzieningen, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze voorzieningen nodig zijn voor de woonbehoefte.

Artikel 9. Rangordebepaling volgordelijst

Het college bepaalt de rangorde op de volgordelijst stapsgewijs op basis van de volgende stappen en legt de uitkomst daarvan schriftelijk vast:

<u>Stap 1: versterken/sloop-nieuwbouw</u>

Bij vastgestelde gevallen van bouwkundige versterking en sloop-nieuwbouw vanwege de aardbevingsproblematiek, kan de situatie zich voordoen dat de bestaande aansluiting op het elektriciteitsnet onvoldoende capaciteit heeft, zodat die moet worden uitgebreid. Deze projecten krijgen de meeste voorrang.

<u>Stap 2: start bouw</u>

Als tweede stap vindt een rangschikking plaats op basis van de maand van start bouw, waarbij een project hoger wordt gerangschikt als de bouw eerder start. Hierbij moet de maand van start bouw voldoende concreet zijn onderbouwd.

<u>Stap 3: projectrijpheid</u>

Na de rangschikking van stappen 1 en 2 stelt het college de projectrijpheid van het project vast op basis van de beschikbare documenten in een onderrangorde van 1 tot en met 6:

Rangorde:	Beschikbare documenten:
1	Er is een civielrechtelijke overeenkomst, en een onherroepelijk omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit verleend voor de projectlocatie.
2	Er is een civielrechtelijke overeenkomst, en een onherroepelijk omgevingsplan vastgesteld of onherroepelijke vergunning voor en BOPA verleend voor de projectlocatie.
3	Er is alleen een onherroepelijke omgevingsvergunning verleend voor de projectlocatie.
4	Er is alleen een civielrechtelijke overeenkomst.
5	Er is alleen een omgevingsplan vastgesteld of vergunning voor een BOPA verleend voor de projectlocatie

6 Er zijn andere bewijsstukken waardoor een project in aanmerking komt voor prioritering.

Stap 4: maatschappelijk belang
Binnen de op basis van de stappen 1 tot en met 3 gemaakte onderverdeling vindt een onderverdeling plaats op basis van het maatschappelijk belang en de netimpact van het project, waarbij een project hoger wordt gerangschikt als het voldoet aan één of meer van de volgende eisen:
a. de projectlocatie is een transformatielocatie waarbij een onwenselijke activiteit plaatsmaakt;
b. het aandeel sociale huur, sociale koop of midden huurwoningen conform de jaarlijks landelijk vastgestelde koopprijs/huurprijsgrenzen bedraagt meer dan 20%; of
c. het project voorziet in de huisvesting voor bijzondere doelgroepen (ouderen, zorgbehoevenden, statushouders, spoedzoekers).

Stap 5: datum oplevering
Binnen de op basis van de stappen 1 tot en met 4 gemaakte onderverdeling vindt een onderverdeling plaats op basis van de verwachte opleverdatum, waarbij een project hoger wordt gerangschikt als de verwachte oplevering eerder plaatsvindt.

Artikel 10. Loting bij gelijke rangordebepaling volgordelijst
1. Als twee of meer projecten op basis van artikel 9 dezelfde positie behalen, bepaalt het college de onderlinge volgorde door middel van een openbare loting.
2. De loting vindt plaats op een vooraf bekendgemaakte datum en locatie.
3. Betrokken projectontwikkelaars worden tijdig uitgenodigd om de loting bij te wonen.
4. De uitkomst van de loting is bindend. De gemeente legt de uitkomst schriftelijk vast.

Artikel 11. Transparantie en motivering
1. De gemeente motiveert de vastgestelde volgordelijst transparant en toetsbaar door per project de toepassing van de stappen 1 tot en met 5 en eventuele loting te vermelden.
2. Op verzoek van de projectontwikkelaar verstrekt de gemeente een schriftelijke toelichting op de positie die aan zijn project is toegekend.

Artikel 12. Bekendmaking volgordelijst
1. Het college maakt de vastgestelde volgordelijst conform het collegebesluit over het project openbaar via de gemeentelijke website en het gemeenteblad, uiterlijk twee weken voor de datum van indiening bij de netbeheerder.
2. Op de gepubliceerde volgordelijst staat per project vermeld: de projectnaam, de locatie, het aantal woningen dan wel scholen en/of aantal lokalen, en de positie op de lijst.

Artikel 13. Geschillenregeling
1. Een projectontwikkelaar die het niet eens is met:
   a. de afwijzing van een verzoek tot plaatsing op de volgordelijst; of
   b. de positie van een project op de volgordelijst.

   kan uiterlijk 25 september 2026 een gemotiveerd verzoek om aanpassing voorleggen aan het college en voor de volgende rondes binnen tien dagen toezending van het in lid 1 bedoelde document.
2. Het verzoek bevat ten minste:
   a. de naam en contactgegevens van de indiener;
   b. de aanduiding van het project waarop het verzoek betrekking heeft;
   c. de gronden van het geschil; en
   d. de gegevens en documenten waarop de indiener zich beroept, bedoeld in artikel 6 lid 2.
3. Het college beoordeelt het verzoek aan de hand van deze beleidsregels en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur die op grond van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3:14 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing zijn.
4. Het college kan de indiener en andere betrokkenen in de gelegenheid stellen het geschil mondeling toe te lichten.

5. Het college neemt zo spoedig mogelijk na ontvangst van het geschil een gemotiveerd standpunt in en stelt de indiener daarvan schriftelijk in kennis.
6. Als het college aanleiding ziet de volgordelijst te wijzigen, stelt het de gewijzigde volgordelijst vast en maakt deze bekend overeenkomstig artikel 12.
7. Totdat het college overeenkomstig het vijfde lid een standpunt heeft ingenomen, worden voor het betreffende project geen prioriteringsverzoeken of transportverzoeken bij de netbeheerder ingediend.
8. Deze geschillenregeling laat de mogelijkheid open een verzoek voor te leggen aan de burgerlijke rechter.

Artikel 14. Wijziging en intrekking van de volgordepositie

1. Het college kan de positie van een project op de volgordelijst wijzigen of intrekken als:
   a. de projectontwikkelaar aantoonbaar onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt;
   b. het project naar het oordeel van het college aantoonbaar niet meer voor realisatie in aanmerking komt;
   c. het project door optimalisatie aantoonbaar minder netcapaciteit nodig heeft of zal gebruiken;
   d. het project het realiseren van maatschappelijke opgaven belemmert;
   e. de projectontwikkelaar het project heeft gewijzigd en dit een herbeoordeling vergt;
   f. het project naar het oordeel van het college onuitvoerbaar is geworden.

2. Een herbeoordeling na wijziging van het project kan betekenen dat het project een andere (hogere of lagere) plek op de volgordelijst zal krijgen.
3. Het college stelt de intrekking of wijziging vast en stelt de projectontwikkelaar hiervan onverwijld in kennis.
4. Wijzigen op grond van dit artikel is slechts mogelijk zolang de volgordelijst nog niet door het college is ingediend bij de netbeheerder.

Artikel 15. Indienen verzoek conform volgordelijst

1. Het college verzoekt de netbeheerder volgens de positie op de volgordelijst het prioriteringsverzoek en transportverzoek in behandeling te nemen, nadat de verzoekstermijn, bedoeld in artikel 13, is verstreken, dan wel nadat op een tijdig verzoek is beslist.
2. De projectontwikkelaar dient te verklaren dat alle eventuele kosten, aanbetalingen en overige financiële verplichtingen die voortvloeien uit het indienen of behandelen van een prioriteringsverzoek en/of transportverzoek bij de netbeheerder, overeenkomstig de gemaakte afspraken tussen gemeente en projectontwikkelaar aan de projectontwikkelaar worden doorbelast bij de overdracht van de aanvraag.

Artikel 16. Hardheidsclausule

Het college handelt overeenkomstig deze beleidsregels, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met deze beleidsregels te dienen doelen.

Artikel 17. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 18. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als de: Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15 september.

De burgemeester,

De secretaris,

Toelichting bij het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen tot vaststelling van de Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026 (Beleidsregels eerder aanvragen en energieafweging bij ruimtelijke besluiten gemeente Midden-Groningen 2026)

Algemeen

Inleiding
Met deze beleidsregels geeft de gemeente Midden-Groningen invulling aan de wijze waarop zij omgaat met haar op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en de Energiewet bestaande bevoegdheid om prioriteringsverzoeken en transportcapaciteitsverzoeken in te dienen voor de functies woonbehoefte en onderwijshuisvesting bij de netbeheerder.

Aanleiding
Netbeheerders hebben onvoldoende elektriciteitstransportcapaciteit om alle aanvragen voor nieuwe of zwaardere aansluitingen te voldoen. Voor onder andere woningbouwprojecten en onderwijshuisvesting heeft dit concrete gevolgen. Projecten die planologisch gereed zijn, komen niet van de grond door een gebrek aan beschikbare aansluiting. In veel regio's dreigen projecten vertraging op te lopen of te stranden.
Netbeheerders kenden transportcapaciteit tot voor kort toe op volgorde van binnenkomst, het zogenaamde 'first come, first served'-principe. Dit systeem houdt echter niet genoeg rekening met de maatschappelijke urgentie van bepaalde projecten en de behoefte om die voorrang te verlenen. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft daarom op 12 december 2025 het Codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken vastgesteld (gepubliceerd in Staatscourant 2025, nr. 42323, in werking getreden op 1 januari 2026). Dit Codebesluit verplicht netbeheerders om in congestiegebieden af te wijken van het 'first come, first served'-beginsel en in plaats daarvan te werken met landelijke voorrangsregels op basis van maatschappelijk belang. Binnen de prioritering categorieën 2 en 3, evenals voor niet-prioritaire partijen, blijft 'first come, first served' bestaan, waarbij de datum van aanvraag van transportcapaciteit leidend is. Dit kader is later opgenomen in de Systeemcode Elektriciteit 2026 en aangevuld tot het nu geldend recht.
De Systeemcode Elektriciteit 2026 onderscheidt drie prioriteitscategorieën:
1. Netcongestieverzachters — partijen die direct bijdragen aan het vergroten van de beschikbare netcapaciteit;
2. Veiligheid — partijen waarvan het niet aansluiten een directe bedreiging vormt voor de nationale veiligheid of volksgezondheid;
3. Basisbehoeften — partijen die voorzien in een eerste levensbehoefte, waaronder woonbehoefte en onderwijshuisvesting.

Vanaf 1 juli 2026 worden groot- en kleinverbruikers in één en dezelfde rangorde beoordeeld. Er is geen overgangsperiode voorzien: alle aanvragen worden vanaf dat moment aan de nieuwe voorrangsregels getoetst.
Gemeenten kunnen vanaf 1 oktober 2026 gebruikmaken van de werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces'. Deze werkwijze stelt gemeenten in staat om al in een vroeg planningsstadium transportcapaciteit te reserveren voor woonbehoefte en onderwijshuisvesting, ook al voordat een ontwikkelaar definitief betrokken is. De bewijsvereisten voor dit aanvragen zijn hiervoor specifiek op gemeenten toegesneden (tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026). De projecten kunnen vanaf 1 oktober 2026 bij Enexis worden ingediend. In eerste instantie per opeenvolgend bouwjaar.
Als aanvrager van transportcapaciteit ten behoeve van derden, bevindt de gemeente zich in een dubbele rechtsrelatie. Enerzijds als contractpartij jegens de netbeheerder, anderzijds met projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers die aanspraak maken op die capaciteit. Hoewel het aanvragen van transportcapaciteit geen bestuursrechtelijke bevoegdheid is, moet de gemeente daarbij op grond van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht nemen, en met name het gelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. De Hoge Raad heeft dit bevestigd in de Didam-arresten (ECLI:NL:HR:2021:1778 en ECLI:NL:HR:2024:1661).

De VNG heeft gemeenten bij ledenbrief van 16 april 2026 opgeroepen vóór 1 oktober 2026 beleidsregels vast te stellen, zodat aanvragen op die datum gereed zijn voor indiening. De onderhavige beleidsregels zijn opgesteld om een juridisch houdbaar vertrekpunt te bieden voor de inrichting van de gemeentelijke aanvraagrol.

Doelstelling
De doelstelling van deze beleidsregels is om de gemeentelijke bevoegdheid tot het aanvragen van elektriciteitstransportcapaciteit voor woonbehoefte en onderwijshuisvesting op een transparante, objectieve en niet-discriminatoire wijze in te richten. De gemeente draagt daarmee bij aan de realisatie van woongelegenheid en onderwijshuisvesting. Deze opgaven kunnen in gebieden met netcongestie niet meer vanzelfsprekend tot uitvoering worden gebracht.
De gemeente heeft via de Systeemcode Elektriciteit 2026 de mogelijkheid om als aanvrager vroeg in het planproces transportcapaciteit te reserveren voor woonbehoefte en onderwijshuisvesting. Deze aanvragen hebben gevolgen voor de verdeling van schaarse transportcapaciteit door de netbeheerder. Gelet op de impact op deze schaarsteverdeling is een transparante, objectieve en niet-discriminatoire werkwijze vereist op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. Deze beleidsregels voorzien daarin. De beleidsregels stellen de rangschikkingscriteria vast, beschrijven de aanvraagprocedure en borgen de gelijke behandeling van gemeentelijke en andere projecten.

Verhouding tot andere regelgeving
De beleidsregels zijn vastgesteld op grond van:
- Artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet: het college is bevoegd het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.
- Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht: een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid.
- De artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026: het ACM-prioriteringskader stelt eisen aan de verdeling van transportcapaciteit in congestiegebieden en de gemeentelijke rol.
- Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek: een bevoegdheid die iemand krachtens het burgerlijk recht toekomt, mag niet worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven regels van publiek recht. Hieruit vloeit de verplichting voort het gelijkheidsbeginsel in acht te nemen bij privaatrechtelijk handelen.

De beleidsregels vullen het ACM-prioriteringskader aan op het niveau van de gemeente. Daarbij beperken de beleidsregels zich tot de prioriteitsfunctie: woonbehoefte (subfuncties: algemeen en collectieve woonvormen) en onderwijshuisvesting. Deze beleidsregels hebben geen betrekking op andere functies waarvoor de gemeente gelet op artikel 7.21 en tabel 3 van bijlage 3, van de Systeemcode Elektriciteit 2026 bevoegd is een prioriteringsverzoek in te dienen. Zij bepalen ook niet welke projecten prioriteit krijgen ten opzichte van andere aanvragers bij de netbeheerder, dat is immers de exclusieve bevoegdheid van de netbeheerder op grond van het ACM-prioriteringskader, maar regelen de interne gemeentelijke rangschikking die bepaalt welke verzoeken de gemeente indient en in welke volgorde.
De beleidsregels laten de bevoegdheden op grond van de Omgevingswet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Huisvestingswet onverlet. De gemeente kan Omgevingswet-instrumenten, zoals het regionale programma en het omgevingsplan benutten om projecten voor te bereiden op het ACM-prioriteringskader.

VNG-modelbeleidsregels en aanvulling van de G40-gemeenten
Bij het opstellen van deze beleidsregels is gebruik gemaakt van de VNG-modelbeleidsregels ‘aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten’ en de aanvullingen daarop die zijn voorgesteld door de G40-gemeenten. Ten opzichte van de modelregelingen zijn eigen keuzes gemaakt. Het betreft in het bijzonder de toevoeging van onderwijshuisvesting, de toevoeging van versterkings- en sloopnieuwbouwprojecten bij de rangordebepaling en een eerste aanvraagperiode gevolgd door driemaandelijkse beoordelingen.

Inspraak
Bij het opstellen van deze beleidsregels is geen inspraakprocedure gevolgd. De risico’s voor de gemeente en projectontwikkelaars als gevolg van het niet tijdig vaststellen van beleidsregels met betrekking tot de aanvraag van prioriteit voor transportcapaciteit maken dat sprake is van spoedeisend belang bij het vaststellen van deze beleidsregels, waardoor inspraak niet kon worden afgewacht (zie artikel 6, derde lid en onderdeel c van de Verordening inwonerbetrokkenheid en uitdaagrecht gemeente Midden-Groningen 2025).

Financiële consequenties
Enexis brengt normaliter een aanvraag voor een nieuwe aansluiting een aanbetaling in rekening. Tot de zomervakantie zag het er naar uit dat gemeenten de aanbetalingen moesten voorfinancieren voor de toekomstige eigenaren van de aansluitingen.

Naar aanleiding van brandbrieven van VNG en de G40-gemeenten begin juli aan de staatssecretaris Jo-Annes de Bat is vlak voor het zomerreces een bestuurlijk overleg tussen de ministeries van Economische Zaken en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Netbeheer Nederland, de ACM, het IPO en de VNG geweest. Daarbij is afgesproken dat de financiële consequenties van deze aanbetalingen niet bij gemeenten terecht komen. Hierdoor kunnen gemeenten woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten aanmelden zonder dat een verplichte aanbetaling een financiële belemmering vormt voor deelname aan eerder aanvragen.
Zekerheidshalve hebben wij wel in de beleidsregels en in de voorwaarden van het online aanvraagformulier opgenomen dat initiatiefnemers verantwoordelijk zijn voor alle financiële verplichtingen die voortvloeien uit het aanvragen en behandelen van een prioriteits- en/of transportverzoek bij de netbeheerder. En dat eventuele aanbetalingen door de gemeente worden doorbelast aan de betreffende initiatiefnemer. Dit is door ons ook expliciet gecommuniceerd aan projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers.

Artikelsgewijs
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1. Definities
De begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de Energiewet en de Systeemcode elektriciteit 2026. De in die regelingen gedefinieerde begrippen worden dan ook niet opnieuw gedefinieerd in deze beleidsregels.

Civielrechtelijke overeenkomst
De definitie van 'civielrechtelijke overeenkomst' volgt de bewijslastcriteria van tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026.

Project
De definitie van ‘project’ volgt tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026. Naast de functie woonbehoefte omvat de definitie de functie onderwijshuisvesting, die als basisbehoefte eveneens in categorie 3 van het prioriteringskader is opgenomen. Als een project meerdere fases bevat dan wordt elke fase op grond van deze definitie als afzonderlijk project beschouwd. Dit sluit aan bij de systematiek van de Systeemcode elektriciteit 2026, op basis waarvan voor elke fase een afzonderlijke aanvraag wordt ingediend.

Volgordelijst
De definitie van 'volgordelijst' sluit aan bij het prioriteringskader van artikel 7.21 van de Systeemcode Elektriciteit en de werkwijze 'Eerder aanvragen' zoals beschreven in de VNG-ledenbrief Ibr-26-010 (april 2026).

Artikel 2. Toepassingsbereik
Door het toepassingsbereik helder af te baken wordt voorkomen dat deze beleidsregels worden toegepast op situaties waarvoor zij niet zijn geschreven. De gemeente vervult bij de werkwijze ‘Eerder aanvragen’ een intermediaire rol tussen netbeheerder en marktpartijen. Deze intermediaire positie brengt een dubbele rechtsrelatie mee: enerzijds met de netbeheerder als contractspartij voor transportcapaciteit, anderzijds met projectontwikkelaars die aanspraak maken op die capaciteit. Artikel 2 bakent af op welke beslissingen de beleidsregels van toepassing zijn. Het gaat om realisatie van de basisbehoeften woonbehoefte en onderwijshuisvesting als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026. In dat kader hanteert de gemeente een volgordelijst, waarop projecten geplaatst worden met het oog op het indienen van een transportverzoek en prioriteringsverzoek bij de netbeheerder. De regels hebben daarmee ook betrekking op de keuze om projecten niet op de volgordelijst te plaatsen. Omdat de prioritering door de netbeheerder is gekoppeld aan een congestiegebied, wordt overeenkomstig artikel 2 per afzonderlijk congestiegebied een afzonderlijke volgordelijst vastgesteld.
De gemeente gaat uiteraard niet over de wijze waarop een buurgemeente haar bevoegdheden uitoefent. Op het moment dat een project de gemeentegrens overschrijdt, treedt de gemeente daarom in overleg met de buurgemeente om af te stemmen wie het prioriteringsverzoek in zal dienen bij de netbeheerder. Uitgangspunt voor de inzet daarbij is dat de gemeente waarbinnen het project hoofdzakelijk is gelegen het project opneemt op haar volgordelijst en het prioriteringsverzoek indient.

Artikel 3. Doel
De rol die de gemeente heeft op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 betreft het uitoefenen van een privaatrechtelijke rechtshandeling. Het gaat om het contracteren van transportcapaciteit met de netbeheerder. Dit is het sluiten van een overeenkomst. Van een besluit in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht is geen sprake. Besluiten ter voorbereiding van een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn uitgesloten van de mogelijkheid van bezwaar en beroep (artikel 8:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht). Eventuele conflicten zullen aan de civiele rechter moeten worden voor-

gelegd. De gemeente oefent de bevoegdheid tot het aanvragen van transportcapaciteit bij de netbeheerder uit als een privaatrechtelijke bevoegdheid en is daarbij gebonden aan de beginselen van behoorlijk bestuur op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, de wettelijke grondslag van het gelijkheidsbeginsel in de Didam-jurisprudentie.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur
De Hoge Raad heeft in het Didam-I arrest (26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778) bepaald dat overheden bij vervreemding van onroerend goed het gelijkheidsbeginsel in acht moeten nemen en gelijke kansen aan potentiële gegadigden moeten bieden. In het Didam-II arrest (15 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1661) heeft de Hoge Raad deze lijn aangescherpt en de toepassing van de beginselen van behoorlijk bestuur – waaronder zorgvuldigheid, gelijkheid, evenredigheid en motivering – ook buiten de context van gronduitgifte bevestigd. Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk wetboek bepaalt dat een bevoegdheid krachtens burgerlijk recht niet mag worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven recht.
De gemeente handelt bij het aanvragen van prioriteit en transportcapaciteit, maar is desondanks als bestuursorgaan gebonden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het gelijkheidsbeginsel verplicht de gemeente niet tot een formele aanbesteding, maar wel tot een openbare, transparante procedure met vooraf bekendgemaakte, objectieve en toetsbare criteria. Afwijking is slechts gerechtvaardigd als slechts één gegadigde in aanmerking kan komen (de 'unieke gegadigde'-uitzondering), en dit moet vooraf gemotiveerd en gepubliceerd worden.

Uitwerking
De beleidsregels hebben tot doel uitwerking te geven aan deze plichten. Zo dragen deze beleidsregels bij aan de realisatie van woningen in congestiegebieden binnen de kaders waaraan de gemeente moet voldoen.

Artikel 4. Gelijke behandeling projecten
De gelijke behandeling van gemeentelijke en private projecten is een cruciaal element van de Didam-doctrine. Artikel 4 borgt het gelijkheidsbeginsel door expliciet te bepalen dat gemeentelijke projecten niet worden bevoordeeld en dat de gemeente transparant is over de motivering van de rangorde van eigen projecten ten opzichte van projecten van projectontwikkelaars.

Artikel 5. Procedure verzoek opname volgordelijst
Het bieden van een transparante verdelingsprocedure, door vooraf kenbaar te maken wanneer een verzoek kan worden in gediend vormt een belangrijk element van de Didam-doctrine en de toepassing van het gelijkheidsbeginsel. De beleidsregels voorzien in een transparante selectieprocedure, waarbij artikel 5 voorziet in het vooraf kenbaar maken van het proces en de daaraan verbonden tijdvakken.
Door de aanvraagperiode direct te koppelen aan de publicatie van de beleidsregels is voor iedere projectontwikkelaar onmiddellijk duidelijk wanneer een verzoek kan worden ingediend.
Om volgordelijst voor 1 oktober 2026 te kunnen aanbieden zijn de termijnen zo krap dat de gemeente de voorbereiding zonder formele betrokkenheid van projectontwikkelaars heeft moeten doen. De projectontwikkelaars kunnen via de geschillenregeling nog invloed uitoefenen op de volgorde.
Na 1 oktober 2026 blijven nieuwe verzoeken mogelijk. Het college beoordeelt vervolgens iedere drie maanden of een project kan worden opgenomen, voor het eerst op de peildatum 1 februari 2027.
De gemeente gaat uitsluitend een inspanningsverplichting aan jegens de projectontwikkelaar. Bij een resultaatsverplichting zou de gemeente instaan voor de daadwerkelijke toewijzing van transportcapaciteit, waarbij aansprakelijkheid op grond van wanprestatie open zou staan bij niet levering. Dat is niet mogelijk, nu niet de gemeente, maar de netbeheerder daarover gaat.
Opname op de volgordelijst betekent uitsluitend dat het college zich inspant om het project overeenkomstig deze beleidsregels voor te dragen aan de netbeheerder. De gemeente beslist niet over de verlening van prioritering of de beschikbaarheid van transportcapaciteit. Deze bevoegdheden berusten bij de netbeheerder op grond van de Energiewet en de Systeemcode Elektriciteit 2026.

Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar
Een helder aanvraagproces is essentieel voor een rechtmatige uitvoering. Artikel 6 regelt daarom de aanvraagprocedure en bepaalt de informatiestroom tussen de projectontwikkelaar en de gemeente die de basis vormt voor de rangschikking.
Voor de aanvraag van transportcapaciteit en prioritering moeten gemeenten zorgen voor een volledig projectdossier dat kan worden ingediend bij de netbeheerder. Van de projectontwikkelaar die de gemeente verzoekt om een project op de prioriteringslijst te zetten met het oog op het doen van een transportverzoek en prioriteringsverzoek wordt verwacht dan hij daartoe de noodzakelijke informatie aanlevert. De gemeente stelt met het oog hierop een standaardaanvraagformulier beschikbaar waarin alle vereiste gegevens worden gevraagd. Dit formulier is te vinden op de gemeentelijke website. In de ontvangstbevestiging wijst het college overeenkomstig artikel 6 op de geschillenregeling van artikel 13.
Aanvraag transportcapaciteit

Een volledig projectdossier bevat voor het onderdeel transportcapaciteit ten minste:
a. naam, contactgegevens en rechtsvorm van de gemeente, dan wel naam, contactgegevens en rechtsvorm van de projectontwikkelaar;
b. omschrijving en locatie van het project, onder vermelding van het type bouw (hoogbouw, laagbouw of een combinatie) en de geografische begrenzing van het projectgebied (bij voorkeur als polygoon);
c. het verwachte totale aantal en type woningen (sociaal, midden huur, koop), dan wel het aantal scholen en/of het aantal lokalen;
d. de verwachte elektrische belasting van het project, omvattende:
e. het aantal en de grootte (doorlaatwaarde) van de benodigde aansluitingen, uitgesplitst naar wooneenheden, collectieve voorzieningen en onlosmakelijk verbonden activiteiten;
f. de op planniveau gehanteerde wijze van verwarmen, als meest bepalende factor in de netbelasting;
g. de gewenste datum van de definitieve aansluitingen, uitgesplitst per projectfase en met een maximale loopduur van tien jaar na datum van indiening.

Aanvragen van prioritering volgens het prioriteringskader
Een volledig projectdossier bevat voor de aanvraag van prioritering (overeenkomstig tabel 4 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026) de volgende bewijsstukken die per subfunctie als volgt zijn vereist:
Woningbouw — algemeen:
1. Bestuursverklaring (zie artikel 8);
2. Civiele overeenkomst gemeente–ontwikkelaar (primair) óf omgevingsplan (fallback);
3. Optioneel: aanvullende bestuursverklaring (artikel 7.21, vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026) + bewijsstuk bij kleinschalige activiteiten/collectieve voorzieningen.

Woningbouw — collectieve woonvormen:
1. Bestuursverklaring (zie artikel 8);
2. Overeenkomst over collectieve woonvorm (primair) óf omgevingsplan (fallback).

Verder is van belang:
1. Een verklaring afgegeven door de projectontwikkelaar over de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens, ondertekend door een bevoegde vertegenwoordiger van de projectontwikkelaar, welke de gemeente vrijwaart voor aansprakelijkheden van onjuiste informatie jegens de netbeheerder;
2. Een verklaring afgegeven door de projectontwikkelaar over dat hij instemt met de op de procedure van toepassing zijnde geschillenregeling, en dat zij hierbij expliciet akkoord gaat met de vervaltermijnen conform artikel 13;
3. Een verklaring dat het gaat om een inspanningsverplichting van de gemeente tot het aanvragen van prioritering en transportcapaciteit, niet een resultaatsverplichting; en
4. Indien voor het project op grond van de Omgevingswet een instructie als bedoeld in artikel 2.33 van de Omgevingswet is gegeven door gedeputeerde staten van de provincie, dan wel het project valt onder instructieregels van de provinciale omgevingsverordening (artikel 2.22 jo. artikel 2.6 van de Omgevingswet), of voor het project een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet door de provincie is genomen, dient de aanvrager bij het projectdossier aan te tonen dat het project in overeenstemming is met deze provinciale besluiten dan wel dat de vereiste afstemming met of toestemming van gedeputeerde staten heeft plaatsgevonden.

Het projectdossier wordt ingediend met door de gemeente beschikbaar gestelde digitale formulieren. Het college bevestigt de ontvangst binnen twee dagen en wijst daarbij op de geschillenregeling. Dit sluit aan bij de systematiek van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.
Een verzoek dat onvolledig is wordt niet in behandeling genomen. Het in het verzoek opgenomen project komt dan ook niet op basis van het verzoek in aanmerking voor opname op de volgordelijst. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan schriftelijk in kennis, waarbij ook wordt aangegeven in hoeverre het nog mogelijk is alsnog een volledig verzoek in te dienen. Aanvulling is mogelijk zolang dit binnen de voor de beoordeling geldende termijn kan plaatsvinden. Daarbij wordt rekening gehouden met zowel de eerste aanvraagperiode als de latere driemaandelijkse beoordelingen van artikel 5.
Het is niet mogelijk om op basis van een al ingediend verzoek een ander project aan te dragen dan waarvoor het verzoek is gedaan. Daarvoor moet, conform de daarvoor geldende bepalingen een nieuw verzoek worden ingediend.

Artikel 8. Bestuursverklaring
De bestuursverklaring is het centrale bewijsstuk van het prioriteringsverzoek. Deze stelt de netbeheerder in staat te toetsen of het verzoek daadwerkelijk betrekking heeft op een prioriteitswaardige activiteit en of de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk en reëel is. Zonder deugdelijk ingevulde bestuursverklaring is het verzoek incompleet en zal de netbeheerder de aanvraag afwijzen. De elementen in artikel

gemeente Midden-Groningen

8 zijn cumulatief: alle onderdelen moeten zijn opgenomen. De eisen komen overeen met de eisen die zijn opgenomen in artikel 7.21, derde en vierde lid van de Systeemcode Elektriciteit 2026.

De Systeemcode Elektriciteit 2026 stelt dat partijen in de bestuursverklaring moeten onderbouwen dat de gevraagde transportcapaciteit nodig is voor de uitoefening van hun geprioriteerde taken, dat de capaciteit noodzakelijk is om te starten, en dat de activiteit op korte termijn na toekenning zal aanvangen. De elementen uit artikel 8 corresponderen rechtstreeks met deze Systeemcode Elektriciteit 2026-vereisten.

Artikel 9. Rangordebepaling volgordelijst
De prioriteringscriteria vormen de kern van deze beleidsregels. Zij bepalen de volgorde op de volgordelijst en dienen objectief, toetsbaar en redelijk te zijn. Dit zijn de drie eisen die de Didam-jurisprudentie stelt aan selectiecriteria.
Artikel 9 werkt de prioritering uit in vijf achtereenvolgende stappen. Elke volgende stap is uitsluitend van toepassing wanneer de voorgaande stap geen onderscheid oplevert.

Stap 1 – Versterking en sloop-nieuwbouw
Deze stap ziet op woningen waarvoor in het kader van de aardbevingsproblematiek is vastgesteld dat bouwkundige versterking of sloop-nieuwbouw noodzakelijk is. Als voor de uitvoering daarvan meer aansluitcapaciteit nodig is dan via de bestaande aansluiting beschikbaar is, krijgen deze projecten de meeste voorrang.
Deze projecten krijgen de meeste voorrang omdat zij uitvoering geven aan een reeds vastgestelde versterkings- of sloop-nieuwbouwopgave vanwege de aardbevingsproblematiek. Daarbij gaat het onder meer over de veiligheid en het herstel van woningen in het aardbevingsgebied. Het ontbreken van voldoende aansluitcapaciteit kan de uitvoering vertragen en daarmee de periode verlengen waarin de projecten zijn afgerond en bewoners in tijdelijke huisvesting moeten verblijven. Het wordt daarom onwenselijk geacht dat deze projecten verdere vertraging oplopen als gevolg van onvoldoende aansluitcapaciteit.
De volgende stappen bepalen vervolgens de onderlinge rangorde binnen deze categorie.

Stap 2 - Start bouw
Projecten met een eerder geplande maand van start bouw staan hoger op de volgordelijst dan projecten met een latere start bouw. Het gaat hier niet om een wens, maar om een start bouwmaand die is onderbouwd met: een planning, een overeenkomst, subsidievoorwaarden of een vergunning planning. De bewijsstukken moeten de opgegeven start bouwdatum concreet en plausibel maken, op basis van bewijsstukken zoals opgesomd in de rangorde van stap 3. Een omgevingsplan of BOPA zonder verdere planningsonderbouwing volstaat in de regel niet om een specifieke start bouwmaand te staven. Een combinatie van een civielrechtelijke overeenkomst met een planning, subsidieafspraken of vergunningsconditie biedt dat wel. De gemeente beoordeelt per geval of de bewijsstukken de opgegeven datum afdoende onderbouwen.

Stap 3- Projectrijpheid
Stap 3 is gebaseerd op de planologische en de privaatrechtelijke positie van het project. De rangschikking weerspiegelt de mate van realisatiezekerheid: hoe concreter de positie, hoe groter de kans dat de aangevraagde transportcapaciteit ook daadwerkelijk en tijdig wordt benut.
De hiërarchie van de bewijsstukken berust op de planologische zekerheid en de privaatrechtelijke binding. Voor de rangschikking zijn drie soorten bewijsstukken relevant: de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit, de civielrechtelijke overeenkomst en het onherroepelijk omgevingsplan of de onherroepelijke vergunning voor een BOPA. Elk bewijsstuk vertegenwoordigt een andere mate van zekerheid over de realisatie van het project.
Een project wordt ingedeeld in de hoogste subcategorie waaraan het de vereiste bewijsstukken kan overleggen. Voldoet een project aan meerdere subcategorieën tegelijk, dan geldt de hoogste. De gemeente motiveert de indeling per project transparant.
Een anterieure overeenkomst, koopovereenkomst of exploitatieovereenkomst die voor 1 juli 2026 is gesloten, verleent geen automatisch recht op transportcapaciteit en levert evenmin een bevoorrechte positie op de volgordelijst op. Dergelijke overeenkomsten worden voor de toepassing van stap 2 gelijkgesteld met andere civielrechtelijke overeenkomsten die na 1 juli 2026 zijn gesloten. Zij kunnen bijdragen aan de projectrijpheidonderbouwing, maar worden beoordeeld aan de hand van dezelfde rangorde als overeenkomsten die na inwerkingtreding zijn gesloten.

Onder categorie 6 onder stap 3 worden projecten bedoeld met de volgende bewijsstukken:
- Overeenkomst tussen gemeente en het Rijk over rijkssubsidies voor woningbouw.
- Prestatieafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties.
- College- of raadsbesluit met gemeente als initiatiefnemer voor woningbouwontwikkeling.

Stap 4 – Maatschappelijk belang

De gemeente acht het van belang om het maatschappelijk belang en de netimpact van een project een rol te geven bij de verdere rangschikking van gelijkwaardige aanvragen, nadat stap 1 tot en met stap 3 geen onderscheid hebben opgeleverd Een project wordt hoger gerangschikt als de projectlocatie een transformatielocatie is waarbij een onwenselijke activiteit plaatsmaakt, als het aandeel sociale huur, sociale koop of middenhuurwoningen meer dan 20% bedraagt, of als het project voorziet in huisvesting voor bijzondere doelgroepen. Voldoen projecten aan een of meer van deze criteria, dan worden zij op grond daarvan binnen de bestaande onderverdeling hoger gerangschikt.

Stap 5 – Datum van oplevering
Stap 5 is van toepassing wanneer na toepassing van de eerdere stappen nog geen onderscheid bestaat. De verwachte maand waarop het project wordt opgeleverd biedt de laatste onderscheiding tussen gelijkwaardige projecten. Een eerder verwacht tijdstip van oplevering geeft een sterkere aanwijzing dat de toegewezen transportcapaciteit ook daadwerkelijk en snel wordt benut. Dit sluit aan op het doel van het ACM-prioriteringskader: transportcapaciteit wordt toegewezen aan de partij die die capaciteit het eerst benut. Een project dat eerder woningen of onderwijshuisvesting oplevert, doet al eerder een beroep op het net.

Artikel 10. Loting bij gelijke rangordebepaling volgordelijst
Loting als tiebreaker is noodzakelijk om te voorkomen dat gelijke gevallen ongelijk worden behandeld. De overgangsperiode bij de werkwijze ‘Eerder aanvragen’ brengt een specifiek risico mee: als alle projecten gelijktijdig worden ingediend en de selectiecriteria geen onderscheid bieden, kan loting als enige objectieve methode gelden. Loting is een door de rechtspraak erkende en objectieve methode bij gelijkwaardigheid van aanvragen. De openbaarheid van de loting is vereist om de transparantie te waarborgen en bezwaren te voorkomen.
De trekking kan digitaal uitgevoerd worden door een onafhankelijk systeem in aanwezigheid van een onafhankelijke getuige. De onafhankelijke getuige hoeft niet een notaris te zijn. De aanwezigheid van een onafhankelijke getuige neemt elke schijn van partijdigheid van de gemeente weg. De uitslag moet vastgelegd worden in een officieel proces-verbaal. Alle deelnemers worden individueel geïnformeerd over de uitslag en krijgen transparantie over hoe het proces is verlopen. Zij worden ook uitgenodigd om de loting bij te wonen.

Artikel 12. Bekendmaking volgordelijst
De publicatietermijn van twee weken vóór de datum van indiening door de gemeente is afgestemd op de verzoektermijn van artikel 13. Aanvragers hebben tien werkdagen na bekendmaking van de volgordelijst om een verzoek voor te leggen. De resterende dagen binnen de twee-wekentermijn bieden de gemeente de benodigde verwerkingstijd om eventuele correcties naar aanleiding het verzoek door te voeren en de definitieve volgordelijst in te dienen.
De volgordelijst wordt vastgesteld door het college. Opname van een project op de volgordelijst vindt uitsluitend plaats nadat het college daarover heeft besloten en de bestuursverklaring van de projectontwikkelaar heeft beoordeeld, dan wel zelf een bestuursverklaring heeft afgegeven. Daarmee wordt geborgd dat uitsluitend projecten worden voorgedragen die voldoen aan de vereisten van de Systeemcode Elektriciteit 2026.

Artikel 13. Geschillenregeling
De vaststelling van de volgordelijst is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit handelen wordt genormeerd door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Om een zorgvuldige, transparante en niet-discriminerende toepassing van deze beleidsregels te waarborgen, biedt dit artikel projectontwikkelaars de mogelijkheid een gemotiveerd verzoek over een afwijzing of de toegekende positie aan het college voor te leggen. Het college beoordeelt het verzoek aan de hand van de beleidsregels en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, kan betrokkenen horen en neemt zo spoedig mogelijk een gemotiveerd standpunt in. Tot dat moment worden voor het betrokken project geen verzoeken bij de netbeheerder ingediend. Het college is op grond van artikel 160, eerste lid, onderdeel d, van de Gemeentewet bevoegd te besluiten tot het handelen als dagelijks bestuur. Voor derden blijft het mogelijk om een geschil over de volgorde op de lijst aan de burgerlijke rechter voor te leggen.

Artikel 14. Wijziging en intrekking van de volgordepositie
De volgordepositiebepaling levert zoals bij artikel 13 ook is vastgesteld geen beschikking op in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.
Een volgordepositie wordt toegekend op basis van de informatie over het project die de projectontwikkelaar op het moment van indiening heeft aangeleverd, of waarover de gemeente bij eigen projecten zelf beschikt. De limitatieve gronden in het eerste lid kunnen rechtvaardigen dat de gemeente de positie herziet. Intrekking of wijziging op andere gronden vindt niet plaats. Relevante wijzigingen zijn wijzigingen die van invloed zijn op de plaatsing op de volgordelijst, zoals bijvoorbeeld het moment van start bouw. Ook wijzigingen die leiden tot een lagere behoefte aan transportcapaciteit kunnen aanleiding geven tot herbeoordeling van een project. Dit sluit aan bij het doel van deze beleidsregels om beschikbare netcapaciteit zo doelmatig mogelijk te benutten.

Over de wijziging in rangorde wordt transparant gecommuniceerd. Uiteraard kan wijziging alleen plaatsvinden voor zolang de volgordelijst nog niet is ingediend bij de netbeheerder. Op het moment dat de lijst is ingediend ligt de verdere verantwoordelijkheid bij de netbeheerder en kan die, op grond van de hem toekomende bevoegdheden, naar bevinden handelen. Hier speelt ook mee dat een wijziging die meer transportcapaciteit of een andere locatie vergt, op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 kwalificeert als een nieuw verzoek en daarmee de bestaande prioriteitspositie doet vervallen.

Artikel 15. Indienen verzoek conform volgordelijst
Het indienen van de transportverzoeken en prioriteringsverzoeken vormt het sluitstuk van een zorgvuldige selectieprocedure door de gemeente. Dit indienen vindt dan ook niet plaats voordat een eventueel geschil als bedoeld in artikel 13 is afgehandeld. Daarmee kunnen eventuele omissies worden hersteld, voordat er onwenselijke consequenties ontstaan. De gemeente volgt bij het indienen van de verzoeken de vastgestelde volgordelijst.
Binnen ieder congestiegebied dient het college de prioriteringsverzoeken en transportverzoeken in overeenkomstig de positie op de voor dat congestiegebied vastgestelde volgordelijst. De netbeheerder beoordeelt de ingediende verzoeken vervolgens binnen het wettelijke prioriteringskader. De gemeentelijke volgordelijst bindt de netbeheerder niet en geeft geen garantie op prioritering of transportcapaciteit.
Op dit moment is het nog niet duidelijk of er sprake is van kosten die als gevolg van de indiening van de volgordelijst aan de gemeente worden doorberekend. Daarom is opgenomen dat de projectontwikkelaar moet verklaren dat hij die kosten zal voldoen.

Artikel 16. Hardheidsclausule
De hardheidsclausule biedt het college ruimte om in bijzondere omstandigheden van de beleidsregels af te wijken wanneer toepassing daarvan voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de doelen van de beleidsregels. Het gaat om een uitzondering die per geval deugdelijk moet worden gemotiveerd.